

Студент 2 курсу
фінансового факультету ХНЕУ

ВПЛИВ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ НА РОЗВИТОК СУЧАСНОГО МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Анотація. Розглянуто проблеми розвитку малого підприємництва під впливом змін до Податкового кодексу України.

Аннотация. Рассмотрены проблемы развития малого предпринимательства под влиянием изменений в Налоговом кодексе Украины.

Annotation. The problems of development of small business under the influence of changes to the tax code of Ukraine are considered.

Ключові слова: малий бізнес, мале підприємництво, оподаткування, спрощена система оподаткування.

Сектор малого підприємництва – невід’ємний, об’єктивно необхідний елемент будь-якої розвинутої господарської системи. З розвитком даного сектору економіки пов’язується можливість розв’язання низки важливих проблем загальнодержавного та регіонального значення: забезпечення зайнятості населення, подолання бідності, підвищення рівня ділової активності населення, зміцнення економічного потенціалу регіонів. Водночас як важлива складова господарства України мале підприємництво ще не стало суттєвим чинником його перебудови, не активізувало виробничу та інноваційну діяльність. Усіх суб’єктів малого підприємництва пригнічує податковий тягар. Це призводить до таких негативних наслідків, як спад ділової активності суб’єктів господарювання, вплив національного капіталу за кордон, тінізація економіки [1].

Вивченням ролі та місця податків в економічній системі і безпосередньо розвитку малого підприємництва займались вітчизняні науковці, серед яких необхідно виділити Балабенко О. В., Бурденко І. М., Кравченка О. В., Виговську В. В., Л. Буряка, З. Варналія та ін.

Проте набуття чинності Закону України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності" з 01.01.2012 р. породило багато відкритих питань, що потребують оцінки та подальшого розвитку.

У зв’язку з цим метою даної статті є дослідження сучасного стану та перспектив розвитку малого підприємництва під впливом змін Податкового кодексу України.

Малі підприємства складають основу економіки розвинутих країн. Вони виробляють основну частину ВВП (до 70 % по країнах ЄС, 61 % – в Японії, 40 % – у США). Подібні підприємства забезпечують роботою більшість працездатного населення (72 % в середньому по країнах ЄС, 78 % – в Японії, 54 % – у США). В Україні відповідні показники становлять близько 10 – 15 % (за різними оцінками) та 32 % [2].

У розвинутих країнах малому бізнесу надається всебічна підтримка, одним з інструментів якої є система оподаткування. Натомість податкова система України ще донедавна лише породжувала безліч перешкод на шляху розвитку підприємництва, що значною мірою стосується малого бізнесу. Проте зміни до Податкового кодексу, безперечно, принесли багато позитивних зрушень в оподаткуванні малих підприємств.

До найбільш позитивних змін можна віднести:

1) підвищення граничного обсягу доходу, при якому можливе застосування спрощеної системи оподаткування: для фізичних осіб – з 500 тис. грн до 3 млн грн, для юридичних осіб – з 1 млн грн до 5 млн грн;

2) скасування обмеження відносити на витрати платника податку на прибуток витрати на придбання товарів (робіт, послуг) у фізичних осіб – платників єдиного податку;

3) скасування 50 % надбавки, яка застосовується до фіксованих ставок єдиного податку за кожного найманого працівника (до внесених змін – за кожну найману особу додатково оплачувалося 50 % ставки податку) [3].

Крім того, розроблено механізм спрощення адміністративних процедур, адже ускладнені процедури звітності та обліку, які існували до прийняття цього Закону, не відповідають концепції спрощеної системи оподаткування.

Суть змін полягає у збільшенні допустимого обсягу обороту в 2 – 6 разів для всіх груп підприємців, при цьому сума податку, що сплачується, знижується у 2 рази порівняно з діючими раніше ставками.

Таким чином, завдяки вжитим заходам можна припускати, що частка малого бізнесу в держзамовленні підвищиться і малий бізнес може стати двигуном модернізації країни. Проте на цьому реформування податкової системи не повинно закінчуватись, адже існує ще багато проблем на шляху розвитку малого бізнесу, що потребують негайного вирішення.

Наук. керівн. Мельник В. І.

Література: 1. Виговська В. В. Малий бізнес України: сучасний стан і тенденції розвитку / Виговська В. В. // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 1(91). – С. 59–62. 2. Филатов Е. В. Влияние инвестиций в человеческий капитал на малый

3. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності : Закон України від 04.11.2011 р. № 4014-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4014-17/page>.